

ДО ІСТОРІЇ МУЗИЧНОГО ВИДАВНИЦТВА ІДЗИКОВСЬКОГО В УКРАЇНІ

Одним з джерел, яке дає змогу проаналізувати видавниче життя України другої половини XIX століття, є каталоги та нотні видання Л.Ідзиковського (1827 - 1865). Він заснував музичне видавництво в Києві наприкінці 1858 р. Після його смерті справу в свої руки взяла вдова Леона Вікентійовича - Герсилія Гнатівна. В 1897 р. фірму очолив син Ідзиковських - Владислав. У Києві фірма проіснувала до 1920 р., а у Варшаві діяла з 1911 по 1944 р.

З придбанням у 1896 р. київської книжкової та музичної торгівлі Б.В. Корейво та всіх видавничих прав останньої, фірма Ідзиковського стала відчутно впливати на розвиток національної української музичної культури. Саме в цей час закладалися основи професійного музичного українського виконавства та педагогіки.

Так, завдяки Ідзиковському були надруковані музичні твори композитора В.Пухальського («Етюди в арпеджіо» (тв.5), «Ноктурн» (тв.1), «Романс» (тв.2) та ін.). З діяльністю видавництва пов'язана також творчість учня Пухальського - М.Тутковського, визначного українського музичного діяча, композитора, піаніста та педагога (автора першого в Україні підручника з вивчення гармонії).

Переглянувши каталоги фірми за 1912, 1915 рр., які зберігаються у фондах ЦНБ, ми впевнилися, що всі основні твори українських композиторів цього періоду були випущені саме Ідзиковським.

Каталоги вміщують розділи: теоретичні твори і спеціальні каталоги, школи та твори для різних інструментів, оркестрові, хорові, вокальні твори, опери, оперети, твори для ансамблів. Національну музику різних функціональних напрямів та жанрів відображені в каталогах доволі широко.

Так, з фортепіанних творів надруковано «19 малоросійських пісень» М.Маркевича, «Пісні, думки і шумки руського народу на Подолі, Україні і в Малоросії» А.Копицінського, що включали 100 українських народних пісень (видані також у перекладі для голосу та для скрипки). Детально подано творчість композитора й піаніста М.Завадського (тв. №1 - 413).

Значно розширили концертний репертуар піаністів твори великої форми, зокрема «Сюїта» (тв.2), «Рапсодія на українські теми» (тв.8) класика української музики М.Лисенка, майже всі твори якого були видані фірмою Ідзиковського.

1. 50-летие музыкальной фирмы «Леон Идзиковский» в Киеве // Русск. муз. газ. - 1908. - № 51/52. - С.1183 - 1186.
2. Idzikowski L. Catalogue des ouvrages de musique et des Livres. - Kieff, 1912, 1915.
3. Brook B.S. Thematic catalogues in music // An annotated bibliography. - 1972. - № 4.

Для оркестрового музикування випущено: тв. 2 №4 «Сарабанда» М.Лисенка, «Вечорниці» (обробка Б.Воячека) П.Нішинського; тв. 42, 52, 81, 120 - танцювальні п'єси, шумки М.Завадського; тв. 26, 65, 79, 84 - ліричні п'єси, танці В.Присовського та ін.

У каталозі значаться також «Малоросійські пісні та думки для голоса з фортепіано», де подані твори Д.Булашенка, «Кобзар Тараса Шевченка» В.Заремби, 1-й та 2-й випуски українських народних пісень в обробці М.Лисенка, «50 українських пісень» Л.Малашкіна тощо.

Для музично-театральної галузі видавництво підготувало оперети «Сватання на Гончарівці» Г.Квітки-Основ'яненка (обробка К.Стешенка), «Наталка-Полтавка» І.Котляревського (обробка М.Лисенка); «Іванчик-Телесик» М.Кропивницького, «Бувальщина» К.Стешенка.

Хорову музику подано творами М.Артемовського («Збірник українських пісень»); Я.Галля («12 українських пісень»); О.Кошиця («Збірник українських пісень»); партитурами М.Лисенка, К.Стешенка, Я.Степового та ін.

Твори виходили окремими виданнями та збірниками, зокрема «Українська Ліра. Думки, пісні і співи»; «Луна. Збірник пісень для сім'ї і школи» К.Стешенка.

Продукція фірми відзначалася високою якістю. Розповсюджували її магазини фірми, що діяли в Москві, С.-Петербурзі, Варшаві, Одесі, Харкові, Єкатеринбурзі. Попри несприятливі обставини для розвитку української музики, адже багато хто з українських композиторів взагалі був невідомий у себе на батьківщині, видавництво продовжувало пропагувати творчість українських митців.

Відзначаючи 50-річчя фірми Л.Ідзиковського, «Русская музыкальная газета» писала, що саме це видавництво, друкований каталог якого нараховує майже 150 сторінок, підтримує творчість багатьох композиторів України та Польщі, знайомлячи з їхніми доробками.

Діяльність Л.Ідзиковського та його фірми досліджувалася польськими музикологами С.Старчевським, Х.Лопінським.

Вивчення питань музичного видавництва в Україні даст змогу відновити забуті сторінки української музики, злагати вітчизняну музичну культуру.

45/17

УКРАЇНСЬКА ЛІРА

ДУМКИ, ПІСНІ І СПІВІ.

1. Нищинський Г. чорна галка
2. Бонковський Д.
3. — Карі очи. І.
- За. — Карі очи. І.
4. — Козак Український вуть воля
5. — Нудьга коза (любка)
6. — Там де Го
7. — Тропак (О.)
8. Горблов А. Л. нагинає

ЗБИРНИКЪ

НАРОДНИХЪ

УКРАЇНСЬКІХЪ ПІСЕНЬ

Зібрали и для хору уложивъ

М. ЛИСЕНКО.

CATALOGUE DES OUVRAGES DE MUSIQUE

PUBLIÉS

PAR

LA MAISON

LÉON IDZIKOWSKI

(Fondée en 1839).

KIEFF,

29. Kreschtchablik, 29.

VARSOVIE,

119. Marszałkowska, 119.

КІЕВЪ,
Типо-літографія „Прогресъ”, В. М. Сахніна, Б.-Владимірська 61.
1915 р.

ЕМЫЙ ДЕСЯТОКЪ.

1) КРЫНЧЕНКИ (люв.). 2) ОЙ, ЖЫЛА ВДОВА (род.). 3) КОЗАКЪ ОДЪИЗДЖАЕ (люв.). 4) ПОЖУХЛОНЦИ (истор.). 5) ОЙ, ЛЯШЕ, ЛЯШЕ (истор.). 6) СЫНЁМУ (род.). 7) ПЛЫВЕ ЧОВЕНЬ ВОДЫ-КОЗАЧЕНКУ, КУДЫ ЙДЕШЬ! (люв.). 9) ОЙ, Я ЧЕРЕЗЪ САДЪ (вулни.). 10) СВІТЛЯЧКО, ЦІ СВІТКУ НАШЪ (колонык.).
ЦІНА 50 КОП. = 1 М. 50 РУБ.

(Власність автора.)

— 65 —

ВЪ КІНДІНОВЪ И МУЗЫКАЛЬНОВЪ МАГАЗИНЪ
ИДЗИКОВСКАГО въ КІЕВЪ,

лаго Отдѣленія Императорскаго Русскаго Музыкальнаго Общества.

Одесса, С.-Петербургъ, Варшава, Ростовъ н/Д.,
Киевъ, Стромскаго, у А. Іогансенъ, у Гебетнеръ и Вольфа, у Л. Адлера.

